

**WETENSCHAPPELIJK COMITÉ
VAN HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID
VAN DE VOEDSELKETEN**

ADVIES 12-2013

Betreft : Ontwerp KB tot aanwijzing van de dierenziekten die vallen onder de toepassing van hoofdstuk III van de diergezondheidswet van 24 maart 1987 en tot regeling van de meldingsplicht. (dossier Sci Com 2013/03)

Advies goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité op 26 april 2013.

Samenvatting

Er wordt een advies gevraagd aan het Wetenschappelijk Comité over een ontwerp Koninklijk Besluit (KB) dat de lijst met meldingsplichtige dierenziekten die vallen onder het hoofdstuk III van de wet van 24 maart 1987 herzielt en terzelfdertijd de modaliteiten met betrekking tot de meldingsplicht regelt.

Het Wetenschappelijk Comité is van mening dat de lijst met zoönosen die vermeld wordt in het ontwerp KB beter wordt opgenomen in het KB van 22 mei 2005 houdende maatregelen voor de bewaking van en de bescherming tegen bepaalde zoönoses en zoönoseverwekkers om verwarring en onduidelijkheid te vermijden.

In het ontwerp KB worden de termen « melding » en « aangifte » door elkaar gebruikt. Het Wetenschappelijk Comité is voorstander om de term « melding » te gebruiken conform de terminologie van het OIE (Office International des Epizooties - World Organisation for Animal Health). In ieder geval moet de terminologie dezelfde zijn doorheen het ontwerp KB.

Het Wetenschappelijk Comité is van mening dat in het ontwerp KB in te algemene termen wordt gesproken over de voorwaarden om tot een melding over te gaan of om te kunnen spreken van een laboratoriumdiagnose. Deze voorwaarden zouden voor elke ziekte moeten verduidelijkt worden en bovendien regelmatig aangepast worden om de werkbaarheid op het terrein te garanderen. Er wordt voorgesteld om een tabel met specifieke voorwaarden per ziekte op te stellen die in een MB of beter nog in een richtsnoer of omzendbrief op de website van het FAVV zou kunnen gepubliceerd worden. Een verwijzing naar dit document in het huidige ontwerp KB is daarbij aangewezen.

Het Wetenschappelijk Comité dringt aan dat er een goede informatie- en sensibilisatiecampagne wordt gevoerd na het verschijnen van dit KB om te vermijden dat er verwarring of misinterpretatie zou optreden en om zodoende een constructieve en niet repressieve meldingsplicht te installeren.

Tenslotte formuleert het Wetenschappelijk Comité enkele specifieke opmerkingen met betrekking tot de tekst in het ontwerp KB en stelt het Comité een aantal wijzigingen/aanvullingen voor aan de lijst met dierenziekten in bijlage 1 van het ontwerp KB.

Summary

Advice 12-2013 of the Scientific Committee of the FASFC on the draft Royal Decree regarding the assignment of the animal diseases that fall under the application of chapter III of the Royal Decree of 24th of march 1987 and regarding the regulation of mandatory notification. (dossier Sci Com 2013/03)

The Scientific Committee is asked to give an advice on a draft Royal Decree which revises the list of animal diseases that fall under the application of chapter III of the Royal Decree of 24th of march 1987 and which regulates at the same time the modalities of mandatory notification.

The Scientific Committee is of the opinion that the list with zoonoses which is mentioned in the draft Royal Decree is better mentioned in the Royal Decree of 22nd of may 2005 regarding measures for the surveillance of and protection against certain zoonoses and causative agents of zoonoses, to avoid confusion and lack of clarity.

The terms « notification » and « declaration » are used indifferently in the draft Royal Decree. The Scientific Committee proposes to use the term « notification » in accordance with the terminology of the OIE (World Organisation for Animal Health). Anyway, the terminology should be the same throughout the draft Royal Decree.

The Scientific Committee is of the opinion that the conditions to proceed to a notification or to be able to speak of a laboratory diagnosis are vaguely described in the draft Royal Decree. These conditions should be clearly defined for each disease and should moreover be regularly adapted to guarantee the feasibility in the field. Therefore it is proposed to draw up a table with specific conditions for notification or diagnosis of each disease which could be implemented as a Ministerial Decree or better as a guideline or circular on the FASFC website. A reference to this document in the present draft Royal Decree is recommended.

The Scientific Committee insists on a good information and sensitization campaign after the publication of this Royal Decree to avoid confusion or misinterpretation and to install a constructive and non repressive mandatory notification.

Finally, the Scientific Committee formulates some specific remarks with regard to the text in the draft Royal Decree and proposes some modifications/additions to the list with animal diseases in annex 1 of the draft Royal Decree.

Sleutelwoorden

meldingsplicht – dierenziekten – dierengezondheid – bewaking – wetgeving

1. Referentietermen

1.1. Vraagstelling

Er wordt een advies gevraagd aan het Wetenschappelijk Comité over een ontwerp KB dat de lijst met meldingsplichtige dierenziekten die vallen onder het hoofdstuk III van de wet van 24 maart 1987 herzielt en terzelfdertijd de modaliteiten met betrekking tot de meldingsplicht regelt.

Indien de overheid maatregelen (sensu lato) wenst te nemen voor wat betreft een bepaalde infectieuze dierenziekte, moet deze ziekte immers vallen onder de toepassing van hoofdstuk III van de wet van 24 maart 1987. Deze lijst met dierenziekten was echter aan een herziening toe wegens de gewijzigde epidemiologische situatie van sommige ziekten.

Verder is het voorliggend ontwerp KB ook een administratieve vereenvoudiging aangezien nu de modaliteiten betreffende de meldingsplicht (voorheen beschreven in het KB van 15 september 1883) hierin zijn opgenomen, evenals de lijst met meldingsplichtige dierenziekten die voorheen in een apart KB (KB van 25 april 1988) werden vermeld. Daarnaast vervallen een aantal KB's en MB's met betrekking tot een bepaalde dierenziekte.

1.2. Wettelijke context

Koninklijk Besluit van 15 september 1883 betreffende "Police sanitaire des animaux domestiques – Application de l'article 319 du Code pénal"

Koninklijk Besluit van 20 september 1883 houdende reglement van algemeen bestuur van de diergeneeskundige politie

Dierengezondheidswet van 24 maart 1987

Koninklijk Besluit van 25 april 1988 tot aanwijzing van de ziekten die vallen onder de toepassing van het hoofdstuk III van de dierengezondheidswet van 24 maart 1988

Koninklijk Besluit van 22 mei 2005 houdende maatregelen voor de bewaking van en de bescherming tegen bepaalde zoönoses en zoönoseverwekkers

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroepvergadering van 22 februari 2013 en de plenaire zittingen van 22 maart 2013 en 26 april 2013;

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgende advies :

2. Advies

2.1. Algemene beschouwingen

Het Wetenschappelijk Comité is van mening dat het voorliggende ontwerp KB een zeer belangrijke en langverwachte herziening is van de dierenziekten die vallen onder het hoofdstuk III van de wet van 24 maart 1987 en apprecieert bovendien de administratieve vereenvoudiging.

Het ontwerp KB vermeldt eveneens een lijst met zoönosen waarvoor een meldingsplicht geldt. Het Wetenschappelijk Comité vindt het echter niet logisch dat deze lijst opgenomen wordt in het ontwerp KB en is van mening dat deze beter wordt opgenomen in het KB van 22 mei 2005 houdende maatregelen voor de bewaking van en de bescherming tegen bepaalde zoönoses en zoönoseverwekkers. Voor deze zoönosen gelden immers vaak andere maatregelen dan voor de dierenziekten. Bovendien komen sommige ziekten voor op beide lijsten, wat de verwarring in de hand werkt. Indien het, wegens wetgevende redenen, noodzakelijk is om deze lijst met zoönosen in het ontwerp KB te behouden dient er minstens een verwijzing te worden gemaakt naar het KB van 22 mei 2005 om verwarring te vermijden. Er wordt voorgesteld om de volgende tekst in te voegen in Bijlage I, na het punt 1° Zoonotische ziekten ongeacht de soort: « *Bepaalde zoönoses en zoönoseverwekkers zijn onderworpen aan een meldingsplicht zodat het risico op de verspreiding ervan zoveel mogelijk beperkt kan worden. In de Belgische wetgeving wordt melding gemaakt van deze zoönoses en zoönoseverwekkers in het Koninklijk besluit van 22 mei 2005. De zoönoses, gerangschikt naargelang hun verwekker, die onder toepassing vallen van hoofdstuk III van de Dierengezondheidswet van 24 maart 1987 zijn de volgende: »*

Het Wetenschappelijk Comité merkt op dat naast de term « aangifte » die overwegend wordt gebruikt in het ontwerp KB, er soms toch over « melding » wordt gesproken. Er blijkt geen verschil te bestaan op het vlak van de consequenties voor beide termen. De keuze voor één enkele term dringt zich bijgevolg op. Het Wetenschappelijk Comité begrijpt dat de term « aangifte » een iets dwingender karakter heeft en zich onderscheidt van de term « melding » die gebruikt wordt voor de melding van zoönosen door de laboratoria. Het Comité is toch voorstander om de term « melding » te gebruiken conform de terminologie van het OIE (Office International des Epizooties - World Organisation for Animal Health). In ieder geval moet de terminologie dezelfde zijn doorheen het ontwerp KB.

Het Wetenschappelijk Comité is van mening dat in het ontwerp KB in zeer algemene termen wordt gesproken over de voorwaarden om tot een melding over te gaan, en stelt zich de vraag of dit dient te gebeuren op basis van de symptomen, de isolatie van het oorzakelijk agens of van afwijkende productieparameters? Hetzelfde kan gezegd worden voor een laboratoriumdiagnose: isolatie van het oorzakelijk agens, aantonen van antistoffen, aantonen van antigenen, aantonen van DNA of RNA,...? De voorwaarden om over te gaan tot een melding of om te kunnen spreken van een diagnose zijn niet alleen specifiek voor een bepaalde dierenziekte, maar ook afhankelijk van de epidemiologische context en eventuele bestrijdingscampagnes. Deze voorwaarden moeten te allen tijde duidelijk zijn voor elke ziekte en bovendien regelmatig aangepast worden om de werkbaarheid op het terrein te garanderen. In 2011 hebben DGZ, ARSIA en CODA een tabel met voorwaarden om over te gaan tot een aangifte of om te kunnen spreken van een diagnose per ziekte opgesteld. Deze tabel kan als basis dienen om deze voorwaarden per ziekte uit te werken. Aangezien het Wetenschappelijk Comité begrijpt dat er een algemene wetgeving moet zijn waarin een dergelijke tabel met specifieke voorwaarden per ziekte niet thuis hoort, wordt er aangeraden om deze specifieke voorwaarden te vermelden in een MB of beter nog in een richtsnoer of omzendbrief op de website van het FAVV. Dit laat immers de nodige flexibiliteit toe. Een verwijzing naar dit document in het huidige ontwerp KB is daarbij aangewezen.

Het Wetenschappelijk Comité dringt erop aan dat er een goede informatie- en sensibilisatiecampagne wordt gevoerd na het verschijnen van dit KB om te vermijden dat er zich verwarring of misinterpretatie voordoet en om zodoende een constructieve en niet repressieve meldingsplicht te installeren. Het regelmatig bijwerken en een goede verspreiding van de richtsnoeren of omzendbrieven gepubliceerd door het FAVV in verband met meldingsplicht (<http://www.favv-afsca.be/meldingsplicht/meldingslimieten/>) samen met de publicatie van de voorgestelde tabel met modaliteiten voor aangifte per dierziekte (zie hoger) zijn daarbij ten zeerste aangewezen.

2.2. Specifieke opmerkingen

- Het Wetenschappelijk Comité is van mening dat het een goed idee is om Hendra virus aan de lijst met zoönosen toe te voegen.
- Artikel 1, 2°: de verwoording is te algemeen. Het Wetenschappelijk Comité vreest dat dit juridische onzekerheid voor de dierenartsen en veehouders met zich zal meebrengen die de werkbaarheid op het terrein zal bemoeilijken. Er wordt een alternatieve verwoording voorgesteld: « *het aangeven van elk duidelijk vermoeden, elk uitbreken of elke diagnose...* ». Het is hier eveneens aangewezen om te verwijzen naar de tabel met modaliteiten voor aangifte per dierziekte (zie hoger, in MB of richtsnoer/omzendbrief op website FAVV).
- Artikel 2 §3: aangezien de definitie van een « verantwoordelijke » vermeld staat in de wet van 24 maart 1987 is het beter hiernaar te verwijzen: « *definitie zoals vermeld in de wet van 24 maart 1987* ».
- Artikel 4 §2: ~~differentiaal~~ diagnose in Nederlandstalige tekst
- Artikel 6: zoals in Artikel 1, 2° gaat het hier opnieuw om zeer algemene bewoordingen. Het Wetenschappelijk Comité vreest dat dit juridische onzekerheid voor de dierenartsen en veehouders met zich meebrengt die de werkbaarheid op het terrein zal bemoeilijken.
- Artikel 7: het Wetenschappelijk Comité raadt aan om goed na te kijken in de nog van kracht zijnde KB's met betrekking tot een specifieke dierziekte of er zich geen problemen stellen met het vernoemde artikel 1, §1, 2° van dit ontwerp KB, vergelijkbaar met de uitzondering die hier vernoemd wordt voor IBR.

2.3. Lijst met dierenziekten die vallen onder het hoofdstuk III van de wet van 24 maart 1987

Het Wetenschappelijk Comité stelt een aantal wijzigingen/aanvullingen voor aan de lijst in bijlage 1 van het ontwerp KB. Deze wijzigingen zijn gebaseerd op een vergelijkende studie van de lijst met dierenziekten van het ontwerp KB, van de OIE lijst en van de lijst van het Animal Disease Notification System (ADNS) van de Europese Commissie, en op de huidige epidemiologische toestand van bepaalde ziekten in België.

Alle zoogdieren

- Toevoegen van de ziekte van Aujeszky en bijgevolg verwijderen bij varkens

Paardachtigen

- Toevoegen van Hendra virus

Runderen

- Infectieuze bovine rhinotracheïtis / **infectieuze** pustuleuse vulvovaginitis
- Epizoötische hemorragische ziekte ~~bij herten~~

Schapen en geiten

- *melitensis* in plaats van *mélitensis*
- « *tremblante (scrapie)* » in Franstalige versie

Pluimvee

- Aviaire influenza (HPAI en **H5-H7** LPAI)

Varkens

- Verwijderen van de ziekte van Aujeszky en toevoegen onder de rubriek « alle zoogdieren »
- Het Wetenschappelijk Comité vraagt zich af wat het nut is van het behouden van enzoötische encephalomyelitis (ziekte van Teschen) in deze lijst. Deze ziekte werd immers nog nooit gemeld in België en wordt eveneens niet vermeld op de lijst van het OIE.
- Toevoegen Nipah virus
- Toevoegen Japanse encephalitis
- Toevoegen dysenterie (*Brachyspira hyodysenteriae*): deze ziekte is van toenemend economisch belang voor de varkenssector en heeft bovendien indirect gevolgen voor de volksgezondheid gezien het veelvuldig aanwenden van antibiotica in de bestrijding.

Vissen

- Koïkarper herpesvirose: het Wetenschappelijk Comité merkt op dat dit virus endemisch is in België, maar begrijpt dat dit virus dient behouden te worden conform de Europese wetgeving.

3. Conclusies

Het Wetenschappelijk Comité is van mening dat de lijst met zoönosen die vermeld wordt in het ontwerp KB beter wordt opgenomen in het KB van 22 mei 2005 houdende maatregelen voor de bewaking van en de bescherming tegen bepaalde zoönoses en zoönoseverwekkers om verwarring en onduidelijkheid te vermijden.

In het ontwerp KB worden de termen « melding » en « aangifte » door elkaar gebruikt. Het Wetenschappelijk Comité is voorstander om de term « melding » te gebruiken conform de terminologie van het OIE. In ieder geval moet de terminologie dezelfde zijn doorheen het ontwerp KB.

Het Wetenschappelijk Comité is van mening dat in het ontwerp KB in te algemene termen wordt gesproken over de voorwaarden om tot een melding over te gaan of om te kunnen spreken van een laboratoriumdiagnose. Deze voorwaarden zouden voor elke ziekte moeten verduidelijkt worden en bovendien regelmatig aangepast worden om de werkbaarheid op het terrein te garanderen. Er wordt voorgesteld om een tabel met specifieke voorwaarden per ziekte op te stellen die in een MB of beter nog in een richtsnoer of omzendbrief op de website van het FAVV zou kunnen gepubliceerd worden. Een verwijzing naar dit document in het huidige ontwerp KB is daarbij aangewezen.

Het Wetenschappelijk Comité dringt aan dat er een goede informatie- en sensibilisatiecampagne wordt gevoerd na het verschijnen van dit KB om te vermijden dat er zich verwarring of misinterpretatie voordoet en om zodoende een constructieve en niet repressieve meldingsplicht te installeren.

Tenslotte formuleerde het Wetenschappelijk Comité enkele specifieke opmerkingen met betrekking tot de tekst in het ontwerp KB en stelt het Comité een aantal wijzigingen/aanvullingen voor aan de lijst met dierenziekten in bijlage 1 van het ontwerp KB.

Voor het Wetenschappelijk Comité,
De Voorzitter,

Prof. Em. Dr. Pharm. C. Van Peteghem (Get.)
Brussel, 07/05/2013

Referentie

World Organisation for Animal Health (OIE). OIE-listed diseases: <http://www.oie.int/animal-health-in-the-world/oie-listed-diseases-2013/>

Animal Disease Notification System (ADNS) van de Europese Commissie: http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/adns/index_en.htm

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden :

D. Berkvens, A. Clinquart, G. Daube, P. Delahaut, B. De Meulenaer, L. De Zutter, J. Dewulf, P. Gustin, L. Herman, P. Hoet, H. Imberechts, A. Legrève, C. Matthys, C. Saegerman, M.-L. Scippo, M. Sindic, N. Speybroeck, W. Steurbaut, E. Thiry, M. Uyttendaele, T. van den Berg, C. Van Peteghem

Belangenconflict

Er werden geen belangenconflicten vastgesteld bij de experten.

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt de Stafdirectie voor risicobeoordeling en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies. De werkgroep was samengesteld uit :

Leden van het Wetenschappelijk Comité	T. van den Berg (verslaggever), J. Dewulf, H. Imberechts, C. Saegerman, E. Thiry
Externe experten	S. De Vliegheer (UGent), C. Quinet (ARSIA), S. Stoop (DGZ)

Wettelijk kader van het advies

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 9 juni 2011.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.